ΨΗΦΙΣΜΑ (ΕΕ) 2020/1845 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Μαΐου 2020

με τις παρατηρήσεις που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της απόφασης σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων για το οικονομικό έτος 2018

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,

— έχοντας υπόψη την απόφασή του σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κοινής επιχείρησης Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων για το οικονομικό έτος 2018,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 100 και το παράρτημα V του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A9-0034/2020),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων («η κοινή επιχείρηση») συστάθηκε ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 560/2014 του Συμβουλίου, για περίοδο 10 ετών, με στόχο να φέρει σε επαφή όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους και να συμβάλει στην καθιέρωση της Ένωσης ως βασικού παράγοντα στην έρευνα, την παρουσίαση και την εκκίνηση εφαρμογής προηγμένων βιοπροϊόντων και βιοκαυσίμων·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 38 και 43 των δημοσιονομικών κανόνων της κοινής επιχείρησης, που εγκρίθηκαν με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της στις 14 Οκτωβρίου 2014, ο υπόλογος κατάρτισε τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης για το έτος 2018·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ιδρυτικά μέλη της κοινής επιχείρησης είναι η Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και εταίροι από τη βιομηχανία, εκπροσωπούμενοι από την κοινοπραξία βιομηχανιών βιοπροϊόντων (η «BIC»)·

Γενικά

1. σημειώνει ότι η μέγιστη συνεισφορά της Ένωσης στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης ανέρχεται σε 975 000 000 EUR, που θα πληρωθούν από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»· σημειώνει ότι τα κλαδικά μέλη της κοινής επιχείρησης συνεισφέρουν πόρους που ανέρχονται σε τουλάχιστον 2 730 000 000 EUR κατά την περίοδο λειτουργίας της κοινής επιχείρησης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι συνεισφορές σε είδος και χρήμα, ύψους τουλάχιστον 182 500 000 EUR, για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης και οι συνεισφορές σε είδος, ύψους τουλάχιστον 1 755 000 000 EUR, για την υλοποίηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων εκτός του προγράμματος εργασιών της κοινής επιχείρησης·

2. σημειώνει ότι 19 από τις 101 επιλεγείσες προτάσεις από την πρόσκληση του 2018 ήταν στο στάδιο της προετοιμασίας της συμφωνίας επιχορήγησης μέχρι το τέλος του 2018· σημειώνει ακόμη ότι, μέχρι τις αρχές του 2018, το πρόγραμμα της κοινής επιχείρησης είχε ένα χαρτοφυλάκιο 101 εν εξελίξει σχεδίων με συνολικά 1 169 συμμετέχοντες από 35 χώρες και με συνολική αξία της επιχορήγησης ύψους 499 000 000 EUR·

3. σημειώνει ότι οι στόχοι της κοινής επιχείρησης δεν μπορούσαν να επιτευχθούν με τα παραδοσιακά μέσα της Ένωσης· παρατηρεί ότι η κοινή επιχείρηση είχε διαρθρωτική επίδραση, φέρνοντας σε επαφή τους τομείς και τους παράγοντες προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης νέων αλυσίδων αξίας, και έχει κινητοποιήσει ολοένα και μεγαλύτερες επενδύσεις για την ανάπτυξη καινοτομιών για τις βιομηχανίες βιοπροϊόντων· επιπλέον, σημειώνει ότι αποστολή της κοινής επιχείρησης είναι η υλοποίηση του Στρατηγικού Θεματολογίου Καινοτομίας (ΣΘΚ) που αναπτύχθηκε από την BIC και εγκρίθηκε από την Επιτροπή·

4. επισημαίνει ότι η αποτελεσματική επικοινωνία αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα των επιτυχημένων ενωσιακά χρηματοδοτούμενων έργων· θεωρεί ότι είναι σημαντικό να αυξηθεί η προβολή των επιτευγμάτων της κοινής επιχείρησης και να διαδοθούν πληροφορίες σχετικά με την προστιθέμενη αξία τους· καλεί την κοινή επιχείρηση να εφαρμόσει μια προορατική επικοινωνιακή πολιτική, διαχέοντας τα αποτελέσματα της έρευνάς της στο ευρύ κοινό, π.χ. κάνοντας χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ή άλλων μέσων ενημέρωσης, ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τον αντίκτυπο της στήριξης της Ένωσης, με ιδιαίτερη έμφαση στη διείσδυση στην αγορά·

5. ζητεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο να αξιολογήσει την ορθότητα και την αξιοπιστία της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό και την αποτίμηση των συνεισφορών σε είδος· ζητεί στο πλαίσιο της εν λόγω αξιολόγησης να αξιολογηθεί ο σχεδιασμός και η αρτιότητα των κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή της διαδικασίας συνεισφορών σε είδος, προκειμένου να υποστηριχθούν ο σχεδιασμός, η υποβολή εκθέσεων και η διαδικασία πιστοποίησης των συνεισφορών σε είδος·

Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

6. επισημαίνει ότι στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της κοινής επιχείρησης για το οικονομικό έτος 2018 διαπιστώνεται ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της κοινής επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2018 και των αποτελεσμάτων των πράξεών της και των ταμειακών ροών της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής·

7. σημειώνει ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί της κοινής επιχείρησης προβλέπουν ότι ο οριστικός προϋπολογισμός του 2018 είναι διαθέσιμος προς εκτέλεση και περιλαμβάνει πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 121 231 820 EUR και πιστώσεις πληρωμών ύψους 118 126 520 EUR, με ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών 99 % και 71 % αντίστοιχα·

8. παρατηρεί ότι οι πιστώσεις πληρωμών χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για την προχρηματοδότηση των συμφωνιών επιχορήγησης που προέκυψαν από την πρόσκληση υποβολής προτάσεων του 2017 και των ενδιάμεσων πληρωμών για τα έργα των προηγούμενων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων· σημειώνει, επιπλέον, ότι το χαμηλότερο ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών οφειλόταν σε καθυστερήσεις ορισμένων περιοδικών εκθέσεων και δηλώσεων δαπανών πολύ χαμηλότερων από τον προϋπολογισμό που εγκρίθηκε στις συμφωνίες επιχορήγησης·

9. σημειώνει ότι από το ανώτατο ποσό των 975 000 000 EUR των εισφορών σε χρήμα της Ένωσης που θα διατεθεί στην κοινή επιχείρηση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της, μέχρι το τέλος του 2018 η Ένωση είχε συνεισφέρει συνολικό ποσό 264 600 000 EUR.

10. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι από τα 757 900 000 EUR των συνεισφορών που έπρεπε να καταβάλουν τα μέλη του κλάδου για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και των διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης, τα μέλη αυτά δήλωσαν συνεισφορές σε είδος αξίας 36 800 000 EUR για επιχειρησιακές δραστηριότητες και το διοικητικό συμβούλιο επικύρωσε συνεισφορές σε χρήμα των κλαδικών μελών για την κάλυψη διοικητικών δαπανών της κοινής επιχείρησης ύψους 21 200 000 EUR (12 100 000 EUR σε είδος και 9 100 000 EUR σε χρήμα)·

11. σημειώνει ότι, σύμφωνα με την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το 2018 η κοινή επιχείρηση πραγματοποίησε επανεξέταση με σκοπό την επικαιροποίηση της ιδιότητας του μέλους των συνιστωσών οντοτήτων της κοινής επιχείρησης ως την κύρια βάση για την επικύρωση και την αναγνώριση των συνεισφορών σε είδος των κλαδικών μελών στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης· παρατηρεί με ικανοποίηση ότι η εν λόγω επανεξέταση θεωρείται ορθή πρακτική και ότι η επανεξέταση θα πρέπει να διενεργείται σε τακτική βάση·

12. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι από το ελάχιστο ποσό των 182 500 000 EUR των συνεισφορών σε χρήμα που πρέπει να καταβάλουν τα κλαδικά μέλη στις λειτουργικές δαπάνες της κοινής επιχείρησης, μόνο 800 000 EUR καταβλήθηκαν έως το τέλος του 2018 και ότι, για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή αποφάσισε στα τέλη του 2018 να μειώσει τον προϋπολογισμό των 205 000 000 EUR της κοινής επιχείρησης για το 2020 κατά 140 000 000 EUR· παρατηρεί με ανησυχία ότι υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να μη συγκεντρωθεί το ελάχιστο ποσό συνεισφορών σε χρήμα μέχρι το τέλος της λειτουργίας της κοινής επιχείρησης·

Επιδόσεις

13. σημειώνει ότι διαπιστώθηκε ότι οι διαθέσιμοι ειδικοί για την κοινή επιχείρηση κύριοι δείκτες επιδόσεων κινούνται στη σωστή κατεύθυνση· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση λειτούργησε αποτελεσματικά και ότι οι μέσες επιδόσεις της σε σχέση με τους τρεις κύριους δείκτες επιδόσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπερβαίνουν τους καθορισμένους στόχους το 2018·

14. σημειώνει με ανησυχία την αξία του αποτελέσματος μόχλευσης σε 1,88 στο τέλος του 2018, η οποία υπολείπεται των προσδοκιών· παρατηρεί με ανησυχία ότι το επιτευχθέν αποτέλεσμα μόχλευσης μειώνεται από το 2015· καλεί την κοινή επιχείρηση να λάβει μέτρα για να επιτύχει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα μόχλευσης για το σύνολο της περιόδου 2014 έως 2020 το οποίο ανέρχεται σε 2,86·

15. σημειώνει ότι οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων της κοινής επιχείρησης είναι απολύτως ανοικτές στη συμμετοχή οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου φορέα· εκφράζει ικανοποίηση για τις έντονες προσπάθειες της κοινής επιχείρησης να κοινοποιεί τους στόχους και τα επιτεύγματά της, καθώς και τις προσκλήσεις της προς τους ενδιαφερόμενους φορείς στην Ένωση μέσω των εκδηλώσεων, των συνεδριάσεων και του ιστοτόπου της·

16. λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι οι εμπειρογνώμονες επιβεβαιώνουν ότι η κοινή επιχείρηση έχει επιτύχει ικανοποιητικό επίπεδο όσον αφορά τη συμμετοχή των καλύτερων ενωσιακών παραγόντων στους τομείς των επιλεγμένων αλυσίδων αξίας· παρατηρεί ότι επιτεύχθηκε η καλή ισορροπία της συμμετοχής του κλάδου, που αντιπροσωπεύει το 61 % του συνολικού αριθμού των συμμετεχόντων· επισημαίνει το γεγονός ότι το 54 % των ιδιωτικών εταιρειών κερδοσκοπικού χαρακτήρα είναι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και το 27 % είναι μεγάλες επιχειρήσεις·

17. σημειώνει ότι το 2018 οι πράξεις της κοινής επιχείρησης περιελάμβαναν τη σύναψη 17 συμφωνιών επιχορήγησης, που προέκυψαν από την πρόσκληση υποβολής προτάσεων του 2017, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό του χαρτοφυλακίου της κοινής επιχείρησης σε 82 έως το τέλος του 2018· επιπλέον, σημειώνει ότι η κοινή επιχείρηση εφάρμοσε επιτυχώς την πρόσκληση υποβολής προτάσεων του 2018· σημειώνει ότι η διαδικασία ξεκίνησε πριν από το τέλος του 2018 για 19 επιλεγείσες προτάσεις·

18. παρατηρεί ότι, λόγω του σχεδιασμού της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2018 και της διαχείρισης του συστήματος κατάταξης για τις προτάσεις, ένα από τα δύο εμβληματικά θέματα της πρόσκλησης δεν χρηματοδοτήθηκε, παρά το γεγονός ότι υποβλήθηκαν επιλέξιμες προτάσεις με εξαιρετικές αξιολογήσεις για αμφότερα τα θέματα·

19. σημειώνει με ικανοποίηση ότι το 2018 η κοινή επιχείρηση πέτυχε εύλογη ισορροπία μεταξύ των φύλων στα διάφορα όργανά της [επιστημονική επιτροπή: 60 % γυναίκες και 40 % άνδρες· ομάδα αντιπροσώπων των κρατών: 59 % γυναίκες και 41 % άνδρες· γραφείο προγράμματος: 61 % γυναίκες και 39 % άνδρες· εμπειρογνώμονες αξιολόγησης (πρόσκληση υποβολής προτάσεων 2018): 48 % γυναίκες και 52 % άνδρες· συντονιστές έργων: 45 % γυναίκες και 55 % άνδρες], με εξαίρεση το διοικητικό συμβούλιο (20 % γυναίκες και 80 % άνδρες)· σημειώνει την παρατήρηση της κοινής επιχείρησης ότι δεν έχει καμία επιρροή στη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου· σημειώνει με ικανοποίηση ότι υπάρχει ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στο προσωπικό που συμμετέχει στα έργα της κοινής επιχείρησης (46 % γυναίκες και 54 % άνδρες)·

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και πρόσληψης

20. σημειώνει ότι, στα τέλη του 2018, το προσωπικό της κοινής επιχείρησης απαρτιζόταν από 23 μέλη και ότι, κατά συνέπεια, συμπληρώθηκε ο πλήρης αριθμός θέσεων του πίνακα προσωπικού· παρατηρεί ότι το 2018 κινήθηκαν δύο διαδικασίες πρόσληψης, μία για έναν συμβασιούχο υπάλληλο και μία για έναν έκτακτο υπάλληλο· σημειώνει, ωστόσο, ότι το 2018 η κοινή επιχείρηση ενισχύθηκε με ακόμα τρεις συμβασιούχους υπαλλήλους· επιπλέον, σημειώνει ότι ένας υποψήφιος για θέση έκτακτου υπαλλήλου διορίστηκε στο τέλος του 2018 και ανέλαβε τα καθήκοντά του το πρώτο τρίμηνο του 2019·

Εσωτερικός λογιστικός έλεγχος

21. σημειώνει ότι τον Νοέμβριο του 2017, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (IAS) διεξήγαγε τις επιτόπιες ελεγκτικές εργασίες για την «Περιορισμένη επισκόπηση της εφαρμογής των προτύπων εσωτερικού ελέγχου (ICS) στην κοινή επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων»· παρατηρεί ότι, σύμφωνα με την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η κατάσταση στο τέλος του 2018 έδειξε ότι η κοινή επιχείρηση είχε σε μεγάλο βαθμό εφαρμόσει τα ICS·

22. παρατηρεί ότι το γραφείο προγράμματος προέβη σε αυτοαξιολόγηση των ICS για να αξιολογήσει το τρέχον επίπεδο εφαρμογής των ICS και να διερευνήσει τις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου της κοινής επιχείρησης σε υψηλότερο βαθμό ωριμότητας· σημειώνει ότι η IAS διατύπωσε τρεις συστάσεις για να στηρίξει και να συμπληρώσει τις προσπάθειες που καταβάλλει ήδη η κοινή επιχείρηση σε αυτόν τον τομέα· παρατηρεί ότι το γραφείο προγράμματος πρότεινε τα αντίστοιχα σχέδια δράσης και η IAS τα έκρινε κατάλληλα για τον μετριασμό των προβλημάτων· σημειώνει, ωστόσο, με ανησυχία ότι τα τρία πρότυπα δεν είχαν ακόμη εφαρμοστεί πλήρως στις αρχές του 2018·

23. σημειώνει ότι, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, θεωρείται ότι εφαρμόστηκαν πλήρως ή έστω σε μεγάλο βαθμό σχεδόν όλα τα ICS και ότι εξακολουθεί να εκκρεμεί η πλήρης εφαρμογή ορισμένων μόνο προτύπων, όπως του ICS 8 (διεργασίες και διαδικασίες), του ICS 10 (επιχειρησιακή συνέχεια) και του ICS 11 (διαχείριση εγγράφων)·

24. σημειώνει ότι το 2017 η κοινή επιχείρηση, από κοινού με την κοινή υπηρεσία ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Καινοτομίας της Επιτροπής, δρομολόγησε τον πρώτο εκ των υστέρων έλεγχο επί τυχαίου δείγματος ενδιάμεσων δηλώσεων δαπανών του προγράμματος «Ορίζων 2020»· σημειώνει ότι το δεύτερο κύμα ελέγχων ξεκίνησε το 2018, αλλά λόγω του μικρού αριθμού των συμμετεχόντων που ελέγχθηκαν, δεν μπορεί να εξαχθεί ακόμα κανένα συμπέρασμα·

25. σημειώνει με εκτίμηση το πόρισμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» είναι 0,01 % και δεν θεωρείται ουσιώδες·

26. σημειώνει ότι πραγματοποιήθηκε η ενδιάμεση αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με τις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης από το 2014 έως το 2016 και ότι εκπονήθηκε σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των συστάσεων που διατυπώθηκαν· σημειώνει ότι, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης, οι περισσότερες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν ως απάντηση στις συστάσεις πρόκειται να εφαρμοστούν το 2018 και το 2019, και ότι έχουν ήδη αναληφθεί διάφορες δράσεις·

Νομικό πλαίσιο

27. σημειώνει με ανησυχία ότι, αν και η ενδιάμεση αξιολόγηση της κοινής επιχείρησης ολοκληρώθηκε σύμφωνα με το ακριβές χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στο νομικό της πλαίσιο, δεν μπόρεσε να παράσχει την καλύτερη προστιθέμενη αξία για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της κοινής επιχείρησης σε αυτό το αρχικό στάδιο της δραστηριότητάς της·

Πρόληψη και διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και διαφάνεια

28. σημειώνει το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση, μαζί με άλλες έξι κοινές επιχειρήσεις, δρομολόγησε κοινή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή μέγιστου αριθμού επτά έμπιστων συμβούλων που θα δημιουργήσουν ένα δίκτυο έμπιστων συμβούλων· σημειώνει ότι, για τον λόγο αυτό, οι εκτελεστικοί διευθυντές διόρισαν δύο έμπιστους συμβούλους τον Νοέμβριο του 2018.